

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

428.3

Hely

Orczy-ház

Idő

"1912"

Személy

Szerző

Cím

Arverezik az Orczy-házat

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.

(Hely)

1912. IX. 10

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

— (Arverezik az Orczy-házat.) A Károly-körút és a Király-utca sarkán terpeszkedő, monstruálisan nagy, ősrégi Orczy-ház kedden kerül dobóra. A mintegy 2200 négyszögöl területű ingatlannak nem egészen 3 millió korona a kikiáltási ára, ami tekintve, hogy ilyenformán csak 1359 korona jut egy-egy négyszögöltre, nem is olyan sok, mert hiszen az Orczy-ház környéke épen legforgalmasabb része a fővárosnak. Ezt a házat már száz év előtt is egy millió forintba értékelték, de figyelembe kell azt is venni, hogy akkor maga a ház volt a tulajdonképeni érték, míg jelenleg — tekintve, hogy a ház rozoga, piszkos, ócska, tehát semmiképen sem felel meg a mai kor követelményeinek — a kolosszális telekre esik a súlypont. A ház minden ócskasága mellett is szépen jövedelmez, de ha a helyén modern bérpaloták volnának, megtöbbszöröződne ez a jövedelem. Idáig azonban semmit sem lehetett tenni az építkezés érdekében, mert annak az Orczy bárónak, aki mintegy száz év előtt építtette ezt a házat, most már rengeteg sok az örököse és ez a sok örökös természetesen különbözőképen gondolkodik s így sokáig nem tudtak egyöntetű eljárásban megállapodni. Vég nélküli perok támadtak ebből, míg végre mostan meg lesz az árverés és ezzel a gordiusi csomó is megoldódik. Az Orczy-házzal ismét egy darab régi Pest fog eltűnni a föld színéről. Az ódon házért bizonyára bőséges kárpótlást nyújt majd a modern építőművészet, ez azonban korántsem jelenti azt, mintna az Orczy-házhoz nem fűződnek sok régi, érdekes emlék. Amióta felépült az Orczy-ház, mindig köréje koncentrálnak a főváros zsidó vallású polgárainak jelentékeny része. Mindaddig, amíg a dohány-utcai zsinagóga meg nem volt, az Orczy-házban voltak a pesti zsidóság

összes templomai. Most már csak az orthodox zsidó hitközség temploma van az Orczy-házban. Ott volt valaha a zsidó hitközségnek minden néven nevezendő hivatalos helyisége és iskolája. Vásárok idején annyival inkább is a nagy befogadó képességű Orczy-házba szállt a sok vidéki vásáros zsidó ember, mert ebben a házban igazi rituális konyha is akad minden időben. Ott volt sokáig a Wassermann-féle híres zsidó vendéglő is. Ha a régi időkben valamelyik vidéki zsidó hitközség tanítót, kántort vagy saktort keresett, nem volt szükség annyi ceremóniára, pályázathirdetésre, folyamodásra, mint manapság. A hitközség kiküldöttje megjelent az Orczy-kávéházban, ahol egy-kettőre megtalálta a legalkalmasabb „pályázót“ és rögtön meg is egyezhettek. Egyébként nemesak ilyen ügyleteket kötöttek az Orczy-kávéházban, amely zajosabb börzei multra tekinthet vissza, mint a világ bármely áru- és értéktőzszéje. Annak idején nem is lehetett olyan üzletet elképzelni, amely ne lett volna lebonyolítható az Orczy-kávéházban. Nem is szólva tehát arról a sok híres közéleti férfiről, aki az Orczy-házban látta meg a napvilágot, épen elég érdekes emlék fűződik ehhez a halálra ítélt házhoz. Mert hogy az Orczy-ház halálos ítéletét jelenti a keddi árverés, ahoz nem fér kétség. Aki — akár fizikai, akár jogi személy — milliókat szán rá egy házvetelre, az természetesen nem éri be az Orczy-ház ócska piszkos helyiségeivel és mindenféle érdekes emlékeivel, hanem jól jövedelmező, modern palotát, vagy épen palotákat akar a nevezetes Orczy-ház helyén látni. Ebbe a nagyszabású építkezésbe fokozottan szól majd bele a főváros hatósága, amelynek az Erzsébet-sugarúthoz szüksége lesz az Orczy-ház telkének egy részére.